

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag van de (digitale) vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op 15 oktober 2020

Griffie commissies Bestuur en Onderwijs
Bouwbegeleidingscommissie
M. Burger

Aanwezige leden: mevrouw Tellegen (commissievoorzitter, VVD), de heer Van der Molen (CDA), de heer De Groot (D66), de heer van den Nieuwenhuijzen (GL), mevrouw Beckerman (SP), de heer Öztürk (DENK), Marieke de Vries (namens het fractiepersoneel), Suzanne Nollen en Patricia Tielens-Tripels (namens het ambtelijk personeel) en Gert Dronkers (namens de OR).

Aanwezige adviseurs: mevrouw Roos (Griffier), de heer Van Rhijn (directeur huisvesting van de Tweede Kamer), mevrouw Wouters (projectleider renovatie van de Tweede Kamer)

*Griffier: mevrouw Burger
Adjunct-griffier: mevrouw Verouden*

Afwezig zonder bericht van verhindering: de heer Kops (PVV), mevrouw Kuiken (PvdA)

1. Opening

De commissievoorzitter opent de digitale vergadering en heet iedereen welkom. Tijdens deze korte vergadering zal stil worden gestaan bij de verhuizing naar B67 en de stand van zaken van het voorlopig ontwerp van de renovatie.

2. Verhuizing naar B67

De commissievoorzitter gaat in op de berichten die in de media zijn verschenen over de verhuizing naar B67 en stelt de BBC-leden in de gelegenheid hier vragen over te stellen. Daarbij benadrukt zij dat vraagstukken over tijd, planning en financiën bij de commissie Binnenlandse Zaken horen en dat de bestuurlijke vraagstukken en het contact met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en andere gebruikers bij het Presidium liggen. De BBC adviseert het Presidium over de onderwerpen die de gebruikers aangaan.

Een BBC-lid vraagt n.a.v. de berichten in de media, waarin stond dat de Kamer alleen wil verhuizen naar een coronaproof gebouw en anders niet verhuist, of er op dit moment enige duidelijkheid is over de verhuizing en in hoeverre nog gekoerst wordt op verhuizen in de zomer van 2021. De commissievoorzitter benadrukt dat de berichtgeving in de media niet fraai is en dat onderling vertrouwen nodig is voor een goede samenwerking. De gezamenlijke intentie van de Tweede Kamer en het RVB is nog steeds dat de verhuizing doorgang vindt. We willen als Kamer wel de zekerheid dat we daar een-op-een op dezelfde manier kunnen werken en daar net zo goed kunnen functioneren als hier, en dat moet coronaproof.

Een BBC-lid geeft aan dat er meer scenario's zijn dan alleen het besluit om wel of niet te verhuizen. Wat zijn de levensvatbare alternatieven? Als we hier blijven moet ook een deel verhuizen als er wordt verbouwd. Waarom zou een ander pand beter zijn dan B67? Bovendien er moeten wel andere opties zijn. De commissievoorzitter is het daarmee eens maar benadrukt ook dat het in deze fase belangrijk is kritisch te zijn over hoe B67 wordt ingericht en hoe dat coronaproof kan.

Een BBC-lid is zeer verbaasd dat gesproken wordt over het eventueel niet doorgaan van de verhuizing. Volgens hem gaan we hoe dan ook verhuizen en is het goed dat hierbij rekening gehouden wordt met de huidige omstandigheden. De commissievoorzitter nuanceert dit: we willen verhuizen maar willen zeker weten dat we ook in B67 ons parlementaire werk weer een op een kunnen blijven doen en coronaproof. Samen met het RVB wordt nu een analyse gemaakt of coronaproof werken in B67 mogelijk is en of dit op tijd gerealiseerd kan worden. Een BBC-lid vraagt hoe de contacten zijn. De commissievoorzitter antwoordt dat de meeste contacten op ambtelijk niveau plaatsvinden, dat een afstemmingsoverleg plaatsvindt tussen de vier Binnenhofbewoners (Stuurgroep) en dat het Presidium ook op hoofdlijnen wordt bijgepraat door het programmabureau van de Tweede Kamer. De BBC adviseert aan het Presidium over bouwtechnische vraagstukken die de gebruiker van de Tweede Kamer aangaan. Ten aanzien van de verhuizing naar B67 heeft de BBC haar werk al gedaan. Het BBC-lid vraagt of de BBC ook moet adviseren over een eventueel go of no go. De commissievoorzitter geeft aan dat onduidelijk is of er zo'n formeel moment komt en zal deze vraag meenemen naar het Presidium en hierover terugkoppelen in de BBC.

Een BBC-lid merkt op dat in de media andere bedragen genoemd werden voor de renovatie van B67 dan eerder in de BBC besproken zijn. De commissievoorzitter geeft aan dat vragen over de financiën via de commissie Binnenlandse Zaken gesteld moeten worden, omdat de BBC niet over het budget gaat.

3. Stand van zaken Technisch Voorlopig Ontwerp

De directeur Huisvesting van de Tweede Kamer licht de stand van zaken van het technisch voorlopig ontwerp (TVO) toe. Hij geeft aan dat de techniek nu wordt beoordeeld en dat alle beslissingen met elkaar samenhangen: binnenklimaat heeft bijvoorbeeld te maken met isolatie, maar ook met verwarming. Als er in het ontwerp iets wordt aangepast, kan dat gevolgen hebben voor andere onderdelen van het ontwerp. Het RVB wil eind oktober het technisch ontwerp vaststellen, maar er zijn nog een aantal grote ontwerp-opgaven die nog nader uitgewerkt moeten worden, zoals de centrale energievoorziening, noodstroom, de parkeergarage, het verhogen van het dak van Koloniën, de motie-Jetten en het gebruik van het Depotgebouw voor het kinderdagverblijf en als opslagruimte. De directeur Huisvesting van de Tweede Kamer verwacht daarom dat er iets meer tijd nodig is om een integraal TVO aan de BBC te kunnen voorleggen waar volledige dekking voor is. De commissievoorzitter beaamt dat er een goed uitgewerkt integraal TVO aan de BBC voorgelegd moet worden zonder dat daar nog veel haken en ogen aan zitten. Een BBC-lid geeft aan behoefte te hebben aan context en inzicht in hoe de keuzes voor het TVO tot stand gekomen zijn. De commissievoorzitter licht toe dat hierin zal worden voorzien als het TVO aan de BBC wordt voorgelegd.

Een BBC-lid vraagt naar de energievoorziening in de parkeergarage. De directeur Huisvesting van de Tweede Kamer geeft aan dat die daar nog steeds voorzien is, maar dat het concept van een enkele energievoorziening voor alle gebruikers van het Binnenhof nu besproken wordt. De uitkomst daarvan heeft dan bijvoorbeeld gevolgen voor de noodstroomvoorziening van de Tweede Kamer. Het BBC-lid vraagt ook naar de gevolgen van het thuiswerken en de coronacrisis voor het aantal werkplekken dat nodig is. Wellicht kan de Kamer in de toekomst met minder toe. De directeur Huisvesting van de Tweede Kamer geeft aan dat dit een vraag is die op dit moment nog niet beantwoord kan worden. Minder werkplekken zou een afwijking van het Programma van Eisen betekenen. Veel partijen zien het huidige thuiswerken ook als beperkend en op vergaderdagen moeten er toch mensen aanwezig zijn. Het is een aparte studie waard om te kijken hoeveel werkplekken nodig zouden zijn. De BBC zou daar opdracht

voor kunnen geven. De commissievoorzitter vult aan dat het daar op dit moment nog te vroeg voor is omdat dit samenhangt met het grote ruimtevraagstuk.

Tot slot vraagt een BBC-lid naar de gesprekken met de gemeente over de publieksingang. De directeur Huisvesting geeft aan dat deze gesprekken goed verlopen.

4. Sluiting

De commissievoorzitter bedankt iedereen voor zijn aanwezigheid. Op korte termijn zal zij de BBC zoals afgesproken weer bijpraten en een terugkoppeling geven van wat er in het Presidium is besproken. De commissievoorzitter sluit de vergadering.